

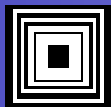
Współpraca przedsiębiorców ze szkołami zawodowymi. Doświadczenia polskie i krajów Unii Europejskiej.

Motto: *„W społeczeństwie opartym na wiedzy, umiejętności i
kompetencje zawodowe są równie ważne, co umiejętności
akademickie”. Komunikat z Brugii 2010*

Kazimierz Kubiak

Instytut Badan nad Przedsiębiorczością i Rozwojem Ekonomicznym EEDRI

Łódź 3 grudnia 2012

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

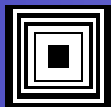

Szkolnictwo zawodowe w dokumentach Unii Europejskiej

Szkolnictwo zawodowe w Unii Europejskiej charakteryzuje się brakiem spójności systemów kształcenia w krajach członkowskich.

Dokumenty kładące nacisk na powiązania edukacji z rynkiem pracy to:

- Biała Księga Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego oraz Biała Księga „Nowe impulsy dla młodzieży europejskiej” przyjęte przez Komisję Europejską w 1995 r.
- Strategia Lizbońska - Rada Europejska, Lizbona, 2000 r.
- Raport Sztokholmski 2001r.
- Zalecenia w sprawie Europejskich Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie – Parlament Europejski I Rada Unii Europejskiej, 2008
- Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu; przyjęta przez Komisję Europejską w 2010 roku

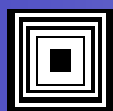

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Krótkoterminowe cele strategiczne w perspektywie 2011 - 2014

- Uczynienie z kształcenia zawodowego atrakcyjnej opcji edukacyjnej
- Jakość i adekwatność kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego
- Elastyczny dostęp do szkoleń i kwalifikacji
- Promowanie międzynarodowej mobilności w kształceniu i szkoleniu zawodowym
- Promowanie innowacyjności, kreatywności i przedsiębiorczości i wykorzystaniu nowych technologii
- Udostępnianie wszystkim możliwości kształcenia i szkolenia zawodowego

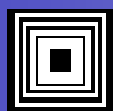

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Typy kształcenia zawodowego w UE

- W Belgii, Francji i Italii, państwo ponosi ciężar kształcenia zawodowego, finansując je ze środków publicznych. Obowiązkowe kształcenie zawodowe trwa do 16 roku życia
- Kształcenie zawodowe połączone z nauczaniem w przedsiębiorstwie – Holandia, Irlandia, Luksemburg. Część zajęć dostosowana jest do potrzeb przedsiębiorstwa. Już w szkole podstawowej wdraża się umiejętności przydatne w praktyce zawodowej. W wieku 12-16 lat szkoła zawodowa a następny rok uczeń uczęszcza 2 x w tygodniu, na obowiązkowe zajęcia w placówce kształcenia zawodowego

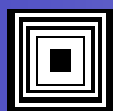
**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Typy kształcenia zawodowego w UE

- Wielka Brytania – kształcenie kursowe i przemienne. Polega na wyraźnym rozgraniczeniu pomiędzy uzyskiwaniem wiedzy zawodowej (w szkole) a zdobywaniem wiedzy praktycznej (w przedsiębiorstwach)
- Austria, Dania, Niemcy – dualne kształcenie zawodowe oparte na przedsiębiorstwach. Trzy dni uczniowie kształcą się w szkole, zaś dwa dni w przedsiębiorstwie.

Kształcenie dualne uważane jest w tych krajach za gwarantujące przygotowanie do zawodu.

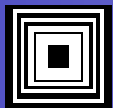

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe we Francji

- We Francji Izby przemysłowo-handlowe, są drugim po resorcie Edukacji Narodowej podmiotem zajmującym się kształceniem zawodowym. Misja kształcenia przypisana została Izbom w artykule 14 ustawy o izbach z 1898 roku.
- Ustawa umożliwia izbom zakładanie szkół handlowych, zawodowych, dokształcania zawodowego, kursów z ekonomii i handlu

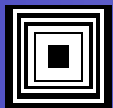

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe we Francji

- Ustawa została uzupełniona w 2010 roku zapisem artykułu L. 711- 4 Kodeksu Handlowego o uprawnieniach Izb do zakładania i zarządzania instytucjami kształcenia zawodowego wstępnego i ustawicznego zgodnie z warunkami przewidzianymi w Kodeksie Edukacji. Izby, mają także prawo zarządzać instytucjami powołanymi przez państwo
- Wystawiane tytuły i dyplomy są równoważne z wystawianymi przez Ministerstwo Pracy i Edukacji Narodowej

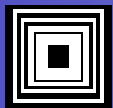
**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe we Francji

- Izby wypełniają swoje zadania kształcenia dla potrzeb gospodarki w ponad 500 instytucjach dydaktycznych takich jak:
 - Wyższe Studia Handlowe (*Hautes etudes commerciales HEC*)
 - Wyższa Szkoła Handlowa w Paryżu (*Ecole superieure de commerce de Paris*)
 - Wyższa Szkoła Nauk Ekonomicznych i Handlowych (*Ecole superieure des sciences economiques et commerciales*)

Szkoły te uzyskały status „grand Ecole” – „wielka szkoła”

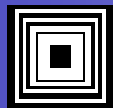

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe we Francji

- Centra Kształcenia Zawodowego (CFA – *centre de formation des apprentis*) – zapewniają kształcenie ogólne, technologiczne i praktyczne jako uzupełnienie wiedzy młodych ludzi pracujących w przedsiębiorstwach. W CFA uzyskuje się kwalifikacje potwierdzone dyplomem nauczania zawodowego lub technicznego drugiego lub wyższego stopnia.
- Programy i szkoły „drugiej szansy” dla młodzieży między 18 a 20 rokiem życia, które zbyt wcześnie opuściły system szkolny bez uzyskania odpowiednich kwalifikacji i dyplomu.
- Izbowe Stowarzyszenia Certyfikacji Zawodowej (ACCP – *Certification des Competences Professionnelles*) posiadają uprawnienia do nadawania certyfikatów według własnego systemu oceny kompetencji pracowników
- Jak widać, przedsiębiorcy są mocno zainteresowani poziomem kształcenia

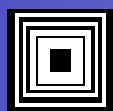

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe w Niemczech

- Izby niemieckie jako organizacje przedsiębiorców posiadają rozwinięty system kształcenia zawodowego, uregulowany ostatecznie w Ustawie o Kształceniu Zawodowym z 1969 roku.
- W Izbie rejestrowana jest każda umowa zawarta pomiędzy uczniem a przedsiębiorcą. Średnio rocznie zawiera się około 800 000 takich umów. W Izbach zdaje się egzaminy końcowe potwierdzające kwalifikacje.
- Działa około 26 000 komisji egzaminacyjnych w których skład wchodzi przedstawiciele pracodawców, pracobiorców oraz nauczyciele zawodów. Ponad 130 tysięcy działa honorowo.

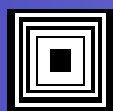

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Kształcenie zawodowe w Niemczech

- W Niemczech kompetencje w dziedzinie edukacji są podzielone pomiędzy państwo i Landy, które posiadają własne Ministerstwa Oświaty, stąd różnice w programach nauczania i celach kształcenia
- Systemem kształcenia objętych jest około 380 zawodów. W ramach tego systemu przygotowuje się do wykonywania ponad 20 000 czynności zawodowych
- W Niemczech bardzo rozwinięty jest system zakładowego kształcenia zawodowego połączona z nauką teoretyczną w szkole zawodowej co ułatwia dopasowanie wiedzy i umiejętności do potrzeb gospodarki

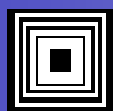

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Przykłady dobrych praktyk w Polsce

- Najwięcej doświadczeń dotyczących współpracy ze szkołami mają Izby i cech rzemieślnicze, które w porozumieniu z rzemieślnikami tworzą warunki do kształcenia w zawodach rzemieślniczych
- W Polsce, mamy coraz więcej przykładów zainteresowania przedsiębiorców wspieraniem szkół w procesie kształcenia (nie tylko zawodowego) w postaci:
 - Rad Przyjaciół klas o określonych specjalnościach
 - Fundowanie stypendiów
 - Fundowanie prenumeraty literatury fachowej i nagród za wyniki w zdobywaniu wiedzy
 - Wycieczki do zakładów pracy i prowadzenie zajęć fachowych
 - Wspólne spotkania przedsiębiorców i nauczycieli z młodzieżą klas gimnazjalnych, mające na celu zachęcanie do podjęcia nauki w zawodach oczekiwanych przez przedsiębiorców

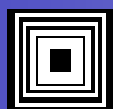

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Podsumowanie

- Współpraca ze szkołami w takich krajach jak Austria, Dania, Francja, Holandia, Luksemburg i Niemcy jest zjawiskiem naturalnym. Sami przedsiębiorcy dbają o to by odpowiednio przygotować stanowiska pracy oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. W ten sposób dbają o dopływ przyszłych kadr. Fundowanie stypendiów, odpowiednie wynagrodzenia dla uczniów i włączanie ich w nurt życia przedsiębiorstwa są gwarantem identyfikowania się uczniów z przedsiębiorstwem jako przyszłym miejscem pracy.

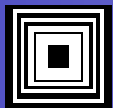
**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

Literatura

W opracowaniu wykorzystano:

- Cyganek S, Izby przemysłowo-handlowe w Polsce i w Niemczech, WSB Poznań, 2004
- Kubiak K, Pouczające lekcje współpracy, w: Przegląd Włókienniczy, nr.12/2007, ss.15-16
- Kubiak K, Samorządowe izby przemysłowo-handlowe, jako środowisko kreujące rozwój innowacyjności i konkurencyjności polskich przedsiębiorstw, w: Obywatelski projekt ustawy o izbach przemysłowo-handlowych w Polsce, UAM Poznań 2012, ss. 49-64
- Walkowiak K, Izby przemysłowo-handlowe a kształcenie kadr zawodowych dla gospodarki, w: Obywatelski projekt ustawy o izbach przemysłowo-handlowych w Polsce, UAM, Poznań 2012, ss.109-118

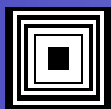
**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Kazimierz Kubiak

Instytut Badań nad Przedsiębiorczością
i Rozwojem Ekonomicznym EEDRI
przy Społecznej Akademii Nauk
Łódź 3 grudnia 2012

**Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
i Kształcenia Praktycznego**

